

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

A kereskedők és iparosok védelme.

Igen érdekes miniszteri rendelet látott ujabban napvilágot, mely hivatva van a kereskedői- és iparosvilág egyik hő óhaját teljesítve, — a külföldi szeretlen verseny ellen védelmet nyújtani. Oly praktikusak a rendelet intézkedései, hogy az esetben, ha végrehajthatnak, kereskedőink és iparosaink, valóban egy régi áldatlan s már-már elviselhetlen konkurencziától szabadulnak meg. Érdemes, hogy szélesebb körben vegyék tudomásul.

A rendelkezés két részből áll, az első az u. n. gyors-bazárról; a másik a kereskedelmi és ipari utazók üzemeit tekintti és ezek ellen nyújt orvosságot.

Egy szolid alapra fektetett üzletnél a fő a közönség elismerő bizalma, ezt kinyerni nem csekély fáradságba, időbe és sok áldozatba is kerül; nincs erre szüksége az u. n. gyors-bazárnak, aki ma kibérel egy nagyobb termet, holnap teletömi valamelyik külföldi portékájával, teleaggatja a házak falait reklámcedulákkal, az „üzlet” ajtait, ablakait feldiszi száz és száz, szemet ingerlő darabbal s a hiszékeny nép, a csak a külsőt s az olcsó árt néző közönség meg seregestől tódul a pudli elé — az eladó zsákmányául.

Nincs az ilyenek szüksége jó hir-

névre, hiszen pár nap, legrosszabb esetben 1—2 hét alatt tud ad az egész készleten, nem is igen iparkodik újra találkozni a mostani közönséggel, vagy ha igen, más céget nevez, más elárúsítókat küld ki, hát nincs is gondja az áruk jóságára. Aztán lelkiismeret! hiszen e tekintetben manapság már úgy is oda jutunk, hogy kinevetik, a ki ezt a szót még említi is, hogy is volna az meg a gyors-bazáristáknál, akiknél a jelszó — ma itt, holnap ott! s akiknél a scharlatanériát csak az értelmetlenül könnyen hívő nem veszi észre.

Tudatára jöttek annak felsőbb helyen is, hogy a szolid, a jelentékeny beruházási költséggel is járó helyi üzleteknek egyrészt, másrészt a közönségnek sincs veszedelmesebb megrontója a gyors-bazárnál. Ezért meghagyatott: . . . aki az ország területén — legyen bel- vagy külföldi — vándorraktárt (gyors-bazár) állít fel boltban, lakásban vagy szállodában, abból eladást nem eszközölhet addig, míg az illetékes iparhatóságtól iparigazolványt nem kapott, illetve amíg az annak kiadására a bejelentéstől számított törvényszerűleg előírt 8 nap nem telt el. A kiadott iparigazolványról a pénzügyi igazgatóság rögtön értesítendő, hogy az 1890. évi 126,472. sz. pénzügyminiszteri rendelet értelmében kiveendő adónak azonnali behajtása iránt

eljárhasson. A vándorraktárak felállítását az iparhatóság köteles ellenőrizni s amennyiben iparigazolvány nélkül működne, ellenük az ipartörvény 156. §. a) pontja alapján azonnal kötelesek büntetést kiszabni s ha a kiállítás gyanuja forogna fenn, kötelesek biztosítékba letenni a büntetési összeget. De nemcsak, hanem a reklámokra is az iparhatóságnak külön engedélye kell, legyenek azok falragaszok, körlevelek, hirdetések stb. S ha netalán ezek a reklámok az engedély előtt használtatnának, nemcsak rögtön bezárandó a gyors-bazár, de a vétkes ellen az ipartörvény 158. §. a) pontja is alkalmazandó.

Jam debuissest pridem! (Pompás, ez kellett már régen.)

A rendelet másik része a kereskedelmi és ipari utazók léhaságait szorítja kellő korlátok közé.

Aki a vasuton a podgyászforgalmat figyelemmel kíséri, lehetetlen észre nem vennie a jó pántolt ládak sokaságát, a melyeknek legnagyobb része bécsi „reizenderek”-é. Hova tovább egész hadsereg ez, a mely évenként elárasztja hazánkat, hogy kiszipolyozza haszontalan portékájáért a lakosság pénzét és szármáfületeket osztogatva felénk, vigye tömött tárczáját a német zsir kövérítésére.

Tömve a kis- és nagyvárosi vendéglők ezekkel a mozgó piócákkal. Először is a kereskedőket és iparosokat beszélük

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

ISTEN SE TILTJA.

Nézek, nézek, keresgéllek
A csillagos égen.

Elvesztettem két csillagot,
Egyre csak azt nézem,

De szemeim az egetek

Hajh, hiába járják:

Nem találok én azoknak

A mosolygó csillagoknak

Magas égen párját.

Én Istenem, azt a kettőt

Teremtsd még az égre.

Egy pontján az én szemem is

Nyughasson meg végre.

Nézni azt a másik kettőt

Ugyis meg van tiltva:

S embereken ur a végzet, —

De hogy fel az égre nézzek,

Az Isten se tiltja!

SZÁVAY GYULA.

A falu csodája.

A baranyai kis falucskák lakói mindig nagy respektussal viseltettek az uraság iránt, kinek a régi jó időkben jobbágyai voltak s meg is bámulták őt, ha valahogy egy-egy évtizedben megpillanthatták igaz valóságában. De százszorta felülmulta az uraság iránt táplált tiszteletet az, melylyel a tisztartója iránt viseltetett a lakosság; nem épen azért, mintha ez nagyobb lett volna uránál, hanem, mert a falu alatt van az erdő a jó legelővel, meg a szép számuak való fáival s melyeknek a tisztartó volt — hitők szerint — ura, mindene, míg a második ura csak a telekkönyvben szerepelt.

K a c s ó t a, mind a 38 háznak népe ily tiszteletben tartotta a ligeti tisztartót, a kacsótai, katalini, ligeti, akorvölgyi, hajmási stb., stb. uradalmak urát, mindenét. Ha csak egyetlen batár vagy cséza kerekelt ragyogtak a kacsótai uton, az bizonyára a tisztartó volt, mit megnézni s a benne ülőket üdvözölni dukált még a pólyásnak is.

Egy szép nyári délutánon is megjelent közöttük a tisztartó ismert kocsija. Kiállott tehát a falu népe az utca egyik sorháza előtt s üdvözölte a kocsiban ülő — tisztartónét, ki a szép szőlő- és vadast jött megnézni s az erdőben egy kissé elpuskázni. Nemsokára hallatszottak is a lövé-

sek. Egyszer csak a hegy mögül haragos fekete felhő emelkedik föl, nagyot cikázik benne a villám s mire a tisztartóné kocsija a bíró házához ért, rettentő özönvíz hőmpölygött le a felhőkből.

Meenni lehetetlen! Itt kellett maradni az urnónek a falu bírójánál s hiába lesték az ég kiderülését, nem ért volna már az se semmit, mert még csak azután eredt meg a hegyi ár, mely elsodorta nemcsak a hidakat, de az utat magát is.

Nyugtalan volt biz itt még a tornyos ágyban is feküdni, de ki tehetett róla?

Reggel szépen ragyogott a nap s az egész falu népe ott doigozott az uton. Csakhamar megvolt a rözsehid javítva s a falu vendége elmehetett volna rajta.

No, de szaladt is ám a bíró a tisztartónéhoz a jó hírrel, gondolva, hogy ez a bírói tekintélyt emelni fogja.

— No, hát hallja, szólt a bírógazda, a mint kopogtatás nélkül belépett a tisztartóné hálószobájába — ilyet még nem evett Kacsóta, mioltátnul fogva én viselem ezt a bírói hivatalt.

— És mi volt az a munka bírógazda? kérdé mosolyogva a vendég.

— De asszonyosság, szó ide, szó oda, nem nevetni való dolog az, mikor ekkora falut kö kiröndönyözi a sarat markolázayi!

— Sajuálom, de reményem, nem miattam?

rá a megrendelésekre, majd egyes polgárokat keresnek fel mutatványba hozott portékájukkal. És a magyar!? Hiszen ismerjük önmagunkat! Az az ügyök, mielőtt valakire kivetné a hálóját, tájékozódni szokott s ha kitapogatja a vidéki ur gyengéjét, hozzá még ha az ő különös nyelvén, amely édes, mint a méz, de amibe mérget rejtettek, persvadálni kezd, hát pár perc alatt nemcsak az ajánlott portékát veszi meg, de még meg is boroztatja a „kedves utazót.” A „hogyan az Isten akassa fel!” csak később kerül elő, de akkor már hiába vakarjuk a fülünk tövét.

Hát ezek ellen a tolakodó vigéczek ellen szól a rendelet második része. Meghagyja nekik, hogy egyedül csak megrendeléseket gyűjthetnek, mintákat eladni semmi szín alatt sem szabad, sem ládákban, sem házaknál.

Még ez sem elég a magyar ipar oltalmára. Anglia e tekintetben minden nemzetnek valóban utánzandó példát nyújt, mikor is az ottani rendőrhatalóságok egyebek között azt is megkövetelik, hogy a házaló eléggé tudja a nép nyelvét. (Nini a nemzeti eszme!) A magyar kereskedelmi miniszter nemrég figyelmeztette is erre a nehézségre a magyar honosokat, ha netalán Angliában házalásra adnák a fejüket. De jó lett volna azt az anglus észit Magyarországra is átplántálni.

Váczy István.

A becsület hiénái.

Utóbbi időben a társadalmi közéletnek egy sajnós jelensége, sőt mondhatni epidémiája egymás után szedi áldozatait, s ha a társadalom maga nem szájra rá magát radikális operációra, a kór tovább terjedése talán feltartóztatható sem lesz. Ha már betegségnek jeleztük a jelenséget, állapítsuk meg tehát annak diagnózisát is, mely nem más, az úgy nevezett immunitás, s e r t h e t l e n s é g.

Egyes egyének ugyanis elfoglalt pozíciójukat csak egy jól körül sáncolt várúknak

tekintik, melyből, — a visszontámadások veszélyei ellen magukat biztonságban érezve, — kirohanásokat, sőt nevezük a gyermeket saját nevén: rabló támadásokat intéznek a a pozíciójuk keretén kívül eső tisztességes polgárok legdrágább kincsére, — a féltékenyen őrzött magán becsületre.

Igen! Rabló támadást a legdrágább kincs ellen, még pedig lelketlenebb módon, mint azt az utszéli rablók cselekszik, mert azok életszükségleteik fedezésére csak pénzt követelnek első sorban, s ha ezt ellentét nélkül megkaphatják, soha sem tesznek kárt se testben, se lélekben. A becsület hiénáinak azonban nincs szükségük anyagiakra, mert ők rendszeren földi javakban duszkaúknak, — tehát ők áldozataikat egyenesen testben és lélekben ölik meg.

Lelketlenebbek ezek, mint ismert név-tokonaik, az úgynevezett árverési hiénák, mert azok bár fagyos lelkiismerettel kihúzzák a szerencsétlenek feje alul még az utolsó párnát is, de könyörtelenségüknek még távoli száudéka sincs testet és lelket ölni.

A becsület hiénái munkájukban még cinikusabbak a hóhérnél is, mert azok legalább saját kezükkel hajják végre a borzasztó s bizonyára még nekik is lelki gyötrelmeket okozó munkájukat, — míg ezek arcukon a káröröm pokoli mosolyával enyelegve adják áldozataiknak kezébe a jól töltött revolvért, hogy az emberbaráti nemes érzelmek iránt elfásult lelküknek, s a legtöbbször bunós jólétnek zsirjában el-tompult idegeiknek megszerezzék azt a kéjéretet, amit egy ilyen áldozatnak utolsó fegyverdurránása nekik megszerezhet. De még ezzel sem elégednek meg a vérszomjas hiénák, hanem azután még szemérmelenn arczezal, mellüket verve fennen hirdetik hogy purifikálják a társadalmat, mint erkölcsbírák, — bár az igazság ideális fogalmának egyenes arczul ütésével, mert nemcsak önkényűleg feltolakodott erkölcsbírák, hanem vádlók is egyszemélyben; vádolnak pedig vakmerően azou közmondás szemelött tartásával: calumniaré audacter, semper haerat aliquid. (k. n.)

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Gróf Károlyi Sándor látogatta meg az elmúlt héten városukat. Látogatásának egyedüli czélja — mint értesülünk — az volt, hogy a tulajdonát tevő főtemplomot és paplakot megsejmelte.

— **Márczius tizenötödike.** Hólepel borítja a tájat, zuzmarásan merednek a targallyak az ég felé, de egy pár hét még s a tavasz langyos lehellete új életre fogja kelteni az alvó természetet. A kikelet első virágával érkezik a mi nagy ünnepeünk, melyet ez évben a szokottnál is hőbben dobogó szíval várunk. Márczius 15-nek ötvenedik évfordulója: Mennyi ábránd, mennyi szent emlék fűződik e naphoz Illó, hogy kegyeletünk majd minél fényesebben nyilatkozzék meg.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 22-én tartja meg reudes évnegyedes közgyűlését, a székepület nagytermében. Ezt megelőzően, a f. hó 21-én, délelőtt fél 10 órakor, a kisteremben, a közigazgatási bizottság tartja e havi reudes ülését.

— **Folyik a dohánybevallás.** A csongrádi dohánybevalló hivatalnál folyik az idei termés bemészálása. A csanyi termelők a múlt héten szállították be a dohányanyagot, mely kedvezőtlen minőségűnek bizonyult be. A silány minőség után természetesen alacsony árakat, 12—15 forint átlagot kaptak métermészálunkint a termelőik.

— **Békéltető bizottsági közgyűlés.** A csongrádi ált. ipartestület kebeléhez tartozó „békéltető bizottság” a f. évi február hó 27-én d. u. 2 órakor tartja évi reudes közgyűlését a község háza tanácstermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Éves jelentés a bék. bizotts. múlt évi működéséről. 2. A 30 betegsegélyző pénztári kiküldött segédtag megválasztása. 3. A bék. bizottság 12 segédtagjának megválasztása. 4. Esetleges indítványok.

— **A csongrádi plébánia ideiglenes átadása végett.** a f. hó 5-én, az esti vonattal érkezett körünkbe Agócs János apátplébános Félégyházáról. Az apátplébánost, ki hivatalos kiküldetésben jött hozzánk, a község előjárósága vasuti állomásunkon testületileg fogadta.

— **Községi választások.** A lemondás folytán üresedésbe jutott községi II. birói és pénztárnoki állások a f. hó 13-án, jövő vasárnap fognak a község házában megejtendő választás útján betölteni. Tudvalevő dolog, hogy Forgó Gergely eddigi II. biró állását közmegelekedésre töltötte be, sajnálatos tény tehát állásáról történt lemondása; kiben a község tevékeny, ügybuzgó tisztviselőt veszít. A pénztárnoki állásra, mint

— Nem is ám másért. Hanem hát mondok, az a két ökör legelője, meg egy pár dirib-darab fa majd csak leszógája.

— Meglesz birógazda a jutalom, ha már miattam fáradt.

Talán még most is beszélne a birógazda, ha a biróné asszonyság félre nem löki az ajtóból a reggelivel.

De azért csak mégis elkiáltotta magát: „Aujnye asszony, ezt még a tisztartó ur is megenné.” (Az lévén a legnagyobb ur előtte, mint a cigányuak a szolgabiró.)

De pedig a tisztartóné se evett abból, hiában kiválgatta hol az egyik, hol a másik. Pedig oly szépen nézett ki a rózsás fehér tányér a ropogós kolbászszal telpu-pozva, hát még a másik a sült szalounával betetőzött nyers káposztával.

De hát, még sem evett a tisztartóné!

— Má, mi csak ijent szoktunk kávéznai, szólt a biró, — de, ah! asszony! hol az a kis butykos? talán attól meggyüu az appetitus.

Nyomban ott is termett az s a gazduram olyan szépen köszöntötte vendégére, hogy bizonyosan iszik utána, ha a kocsis be nem szól, hogy készen van.

— Ugy menjünk János.

A vendég megköszönve az éjjeli szállást, elsielt a csupa szivességéből.

Haj, de Kacsótán maradt ám a csoda! Biróné asszony takarított s borzasztó! . . . valami zacskófélét talált a földön.

Mi lehet ez?! törte fejét rajta egyideig, de sehogysem jutott a fölfödözésre. Kénytelen volt segítséget hívni.

— Ember, apjuk! nézze kend, mi maradt itt?

Beszalad a biró s szájátva nézi az anyjukom kezében levő valamit. Forgatja, tapogatja. Négysarkos, minden oldalán bevarrva, rajta hosszú galland, benne ropogó valami.

— No asszony! — hoc stultuni caput! — böki meg homlokát biró uram a hüvelykujjával, nem hiába mondta az asszonyság, hogy meg lesz a fáradság jutalma. Ehuu ni! egy zacskó bankót hagyott itt érte. . . Persze . . . rittig hogy az! mást mit kötött vóna a nyakába? Látod ez a madzag rajta arra való, hogy a nyakába kösse s a zacskót a kebelébe dugja, mint a disznóhajtsárok szokták.

— Ehu mást gondolok apjuk, szólt az okos asszony.

— Ne gondójj te semmit, hanem hógass!

— Ejuye no, de nagyra van kee! hajszen ennyi pizt nem hágy ám itt keenek, hanem majd együn a tisztartó érte, osztán akkor eszedi keurü a birói-titulust.

— Mondó valamit asszony. Szaladj át az esküdt uraimékhoz.

Az asszony elfutott s csakhamar együtt volt a tanács.

— No hát, szólt a birógazda, tapogassák meg kendtek ezt az izét.

— Aujnye! . . . csupa ropogós bankó, kiáltja a két tanácsbeli.

— Ehu is amondó vónék, szólt a biró, hanem hát ezt a tisztartóné hatta itt, mi lesz most vele?

— Hát biz azt ekó neki vinni, szól az okosabb formájú, mert baj éri a falunkat.

S győzött az okos szó. . . Delet huztak Ligeten, mikor a deputáció beállított a tisztartóhoz. Szépen köszöntötte őt a vezető s aztán előadta a dolgot, megtoldva a fáradság feletti panaszkodással.

— Hol is van az a csoda? — kérdé a tisztartó.

— Ehuu ni! szólt a birógazda s leveti a ködment, meg a lajbit, kigombolja az inget s leoldja nyakáról a zacskót.

Tisztartó uram nagyot néz s aztán elkiáltja magát: „hát ez a falu csodája?”

No, ily zajra már belépett a tisztartóné is s amint meglátja férje kezében a csodát, oda fut, elkapja tőle s a mellékszobába dobva kiáltja: „szerencsétlen tournür.”

A deputáció fáradságát egy-egy pohár angol-keserü édesítette meg. Kacsóta pedig még ma is törli fejét a csoda nevéen.

Boldog falusiak!

Vátzy János.

mult számunkban jeleztük volt, Gillinger Lajos és ifj. Kucsera Ferencz nyújtották be pályázati kérvényeiket.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Az ipartestület elnöksége által mult vasárnapra egybehívott közgyűlésen a testületi tagok nem jelentek meg határozatképes számban s így a közgyűlés nem volt megtartható. Az évi rendes közgyűlés tehát f. hó 2-án tartatott meg, mely alkalommal megválasztattak előjárósági tagoknak: Felber Mátyás, Szöke Ferencz, Szép József, Bertus Bálint és Palásti Ferencz iparosok. Számvizsgálóknak: Kammerer Pál, Fekete Lajos és Deák István iparosok. 15 iparos a betegsegélyző pénztárhoz kiküldöttül választott meg. Különböző a közgyűlés első tárgya a mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése volt, melyet a mult évi közgyűlés által kiküldött két tag megtagadott hitelesíteni. E közgyűlés által kiküldött két tag a mult évi közgyűlés jegyzőkönyvét minden megjegyzés nélkül hitelesítette.

— **Vadászati tilalom.** A vadászati törvények értelmében febr. 1-től aug. 15-ig beállított az általános vadászati tilalom. Ez idő alatt hajtókutyákkal egyáltalán nem szabad vadászni. A törvény az egyes vadnemekre külön intézkedik. Bennünket, főleg a fácán, tuzok és nyul érdekkel, melyeket február 1-től augusztus 15-ig, fogolyra jan. 1-től aug. 1-ig tilos a vadászat. A vízi madarakra a pártázás idejére terjed ki a tilalom. A csongrádi vadásztársaság a zárlat napján, tehát 31-én nagy hajtóvadászatot tartott a patikaföldeken, még pedig szép eredménnyel.

— **Iskoláink államosítása.** Vármegyénk területén a lefolyt évben öt község államosította iskoláit és pedig: Csongrád, Horgos, Sándorfalva, Szegvár, Dorosma, mely községekbe egy év alatt 70 állami elemi tanító neveztetett ki; és pedig: Csongrádra 31, Horgosra 8, Sándorfalvára 5, Szegvárra 11, Dorosmára 15. A 70 állami tanító között 11 új erő van, míg a többiek a már eddig is működtek. Jelenleg tárgyalás alatt vannak Tömörkény, Kistelek, Mindszent és Szeutes város iskoláinak államosítási ügyei.

— **Gőzfürdő építés.** Mint értesültünk Özy Kádárné, főterem levő házában mintegy 8000 frt költséggel gőzfürdőt létesít. Az építési munkálatokhoz az engedélyt már meg is kapta s legközelebb már meg is kezdik az épület alakítási munkálatait.

— **Öreg honvédek mulatsága.** Az év, a jubiláris évforduló összehozza azokat, a kik szabadságharcunk idejében fegyverrel kezében bizonyították be, hogy jó hazafiak. Az egész országban nagy készülődések vannak az 50 éves évforduló megünneplésére. Nálunk ma már igen kevesen élnek azok közül, kik a nagysemenyeknek szemtanúi voltak s karddal kezükben harcoltak a haza szabadságáért. Hisszük mégis, hogy ha kis számban is vannak 48-as honvédeink, tömörülve fognak, hogy kik 50 év előtt karddal kezükben együtt harcoltak, együtt fogják ünnepelni azt a napot, mely oly kitörülhetlen betűkkel van szíveikbe vésvé.

— **A községi erdők.** Értesülésünk szerint a földmívelési miniszteriumban olyan törvény előkészítésén dolgoznak, a mely az összes községi erdők állami kezelés alá vételét célozzák.

— **A dorosmai méntelepet** fölösztatják. Sokáig küzdött Szeged és Vásárhely azért, hogy a méntelepet oda helyezték át, mert közigazgatási előnyeiket ismerik ennek. Aldozatokra is hajlandók voltak, de sem egyik, sem másik város törekvései nem érvényesülhettek, mert a földmívelésügyi miniszter úgy intézkedett, hogy visszahelyezték azt ismét Nagy-Körösrre, ahonnan a fióktelepet eredetileg elhozták.

— **Urasan.** Az egyik cigánybandát falura vitték, hogy a lakodalmasokban ébren tartsa a jókedvet.

Utközben csipős szél verte őket, de keményen.

A keresztutnál három didergő vályogossal találkozunk.

Rá se néznek a vérükre, pedig majd megfui őket a hajnali hideg.

Acsámfia, nissetek fel a sekirre, rimánkodik a dádé.

— Hess — kódisik, riasztgatja őket az apró klarinétos.

— Törjék össze a hegedűtök, — átkozódik az öreg vályogos.

A primás csak ráúéz, nagy boszusággal, dühösen. Hamarosan szót sem talál, de aztán sokára odapöki nekik:

— C o k i, t e — c z i g á n y.

— **Táncmulatság.** A csongrádi gazda ifjuság 1898. évi február hó 20-án, farsang vasárnapján, a Központi szálloda összes termeiben G a z d a - b á l a t rendez, melyre ezutou is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A bál kezdete este 7 órakor. Belépti-díj személyenként 60 kr.

— **Nemzetközi kiállítás Budapesten.** Bécsen ebben az évben a császári jubileum alkalomból az idegenek nagy tömege fogja felkeresni. Ezt az alkalmat felhasználni arra, hogy a Bécsen felkereső külföldieket arra indítsuk, hogy a magyar székes fővárost felkeressék, hazafias kötelesség. Ez indította Budapest vezető iparos és kereskedő körét arra, hogy „Nemzetközi kiállítás” rendezzen Bpsten, az egészségügy, nép-és-hadsereg élelmezés, sport és idegen forgalom részére, találmanyok és újdonságok külön kiállításával kapcsolatban. A kiállítás a városigetben lesz és május 15-től szeptember 30-ig tart. Az eddig ugy belföldi mint külföldi bejelentések után ihelve a kiállítás kiváló sikerűnek ígérkezik.

Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és föltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai gépek, műlábak, egyenestartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legteljesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta.

Szerencséhez takarékpénztár. A Budapesten székelő Magyar Általános Takarékpénztár Részv. Tars. képviselője 1896. évi július havában felkereste Schwarz Markus gyomai lakost, kinek egy 3 százalékos magy. jelzalog sorsjegynek havi részletfizetésre való megvételét ajánlotta. Hosszas rábeszélés után S. végtére két drb sorsjegyet vett, melyek egyikét a 723-17. számú, a folyó hó 25-én tartott huzásban 200,000 koronás főnyereménnyel huztak ki. Képzélhető, mily hatást és izgatottságot idézett elő ezen szerény életviszonyok közt élő családban, valamint az egész helységben az ójiet 10 órakor érkező sürgöny, mely a szerencsés hírt tartalmazta. — Ezen eset bizonyítékát adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevésbé módosnak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonghoz jusson.

A szerencsés nyerő nyeregyét az elismert szolid Magyar Által. Takarékpénztárnál fel is vette és az alábbi nyilatkozatot állította ki: „Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaságnak, Budapest. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az Önöktől az 1896. évi július hó 22-én részletfizetéseként vásárolt 723. sorozatu 17. számú 3 százalékos Magyar Jelzaloghitelbank sorsjegy alapján elért 200,000, azaz kétfélszáz ezer koronás főnyereményt a mai napon a legelőzékenyebb feltételek mellett lezámították, melyért ezutou is a leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. Budapest, január hó 27-én. Kiváló tisztelettel S c h w a r z M á r k u s gyomai lakos kereskedő.”

Kouffheim hadnagy ur. Egy regény, amely aktuális, — már magában véve is irodalmi siker. Annál inkább az, ha a regény aktuálisát maga az író adja meg. A magyar könyvpiaczen legközelebb regény jelenik meg a fentebbi címen Székely Béla dr.-tól, a Függetlenség szerkesztőjétől. Szükségtelen, hogy a Függetlenség olvasóinak eszébe juttassuk azt a párbajt, mely csak a minap ment végbe Székely Béla és Rychtrmoltz hadnagy között. Nemcsak a mi kedves olvasóink, de az egész ország szokatlan érdeklődéssel kísérté annak minden mozzanatát, annál is inkább, mert okot éppen azoknak az elveknak nyílt hirdetése szolgáltatott rá, amely elvek valóságos inkarnációja Kouffheim hadnagy ur, a Székely Béla regényének rokonszenves hőse. Neki a tisztí kardbojt egy imádott szimbolum: a lovagiaság, férfiaság, szivbeli nemesség szimboluma. A közös hadsereg szellemét még senki olyan hűen és igazán nem jellemezte, mint Székely Béla ebben a regényében, a melynek irodalmi kiválóságát ezen a bámulatosan találó jellemzésen kívül még az érdekes és vonzó meseszöveg is növeli. Székely Béla, aki maga is tagja a közös hadsereg tisztí karának, már régebben megkezdte regényének az írását és most, hogy a párbaj következtében néhány napot szo-

bában kellett töltenie, befejezte a Kouffheim hadnagy ur sorsának a történetét. A regény a Vörösmarty-részvénytársaság nyomdájában készül és a külső kiállításra épp oly meglepő lesz, mint a belső tartalma.

Selyem damaszt 75 krtól 14 frt

65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és szines HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva mintákat pedig postafordultával küllenek:

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés Svájcba kötszeres levélbélyeg ragasztandó —

Mükedvelői színelőadás.

Hogy iparos-ifjaink mennyire törekszenek előre, azt fényesen beigazolta a mult hó 30-án tartott színelőadás alkalmával, melyet már előzőleg színlázi jelentéssel hozott a közönség tudomására, az előadás napján pedig falragaszok hirdették, hogy ifjuságunk az est folyamán Berczik Árpád: „Az igmáudi kispap” 3 felvonásos népszínművét adja elő a Paunonia szálló nagytermében; hogy pedig élelmességüket a reklamszínés terén beigazolják, meg a fényképészeti kizárólag is megbámulják, reklámképeket függesztettek ki, melyek a darab egyik jelenetét mutatta be.

Hogy a feljűk irányuló várakozásnak, bizalomnak meg fognak felelni, arra eleve megvöltünk győződve, de hogy a raffináltabb izlésnek is megfelelték, azt csak az előadás folyama alatt láttuk.

Ennek a körülménynek tudható be, hogy a színdarab e hó 2-án, közkívánatra, másodsor is színre került.

A kizárólag iparos ifjakkól álló mükedvelő társaságtól, intelligens, müértö közönségünk sem vonta meg a pártolást s kik színtén elismeréssel adóztak a darab sikeres előadásáért.

Az előadás, mely pont fél 8 órai kezdettel volt hirdelve, fél 9 órakor vette csak kezdetét. A közönség kíváncsisága ekkor érte el tetőpontját, látni akarta minden áron az előadást s úgy tett, mintha tartanék attól, hogy a darab valami okon bereked. Végre az érkezők száma apadni látszott s ekkor felhúzódott a kordinaszerű függöny, a távolból egyenetlen ének hallatszott, ezek iskolás fiúk voltak, kik az iskolából jöttek tanítóikkal.

Berczik Árpád jeles népszínművének egyike „Az igmáudi kispap”, melynek története röviden szólva az, hogy egy szegény igmáudi néptanító, egyetlen fiát papnöveldébe adja, azou boldog reménytel készletve, hogy nagyreményekre jogosított csemetéje egykor püspökké lesz, amikor agg napjait jólétben élheti le, püspök fia oldalán. A gyermek azonban a néptanító fogadott lánya iránt jobb érzelmeket táplál, melyet a szemínarium komor falai örjűngő szerelemmé nővelnek s ott hagyja a papi pályát, nőül veszi szíve választottját, édes atyja gyámleányát.

A főszerepet mondhatni B a l o g h Péter játszotta, ki mint a da ab rendezője is, rendkívül ügyesen, jellemzetesen alakította. Nem kisebb szerepe volt B á u y a i Ilonkának, a ki mondhatjuk megfelelő szerepének; hozzá szabatosan énekelt. S m o l i n g Kálmán jól adta az álszenteskedő kis papot. V a r g a Juliska, az igmáudi néptanító felesége, jó hanghordozással adta szerepét. M a y e r Ferencz Király Pista szerepében ugyancsak kitett magáért, már megjelenésekor imponált szerepének nagyon megfelelő természetével s nemcsak preczizitással játszott, de remek énekével is rászolgált a közönség lelkes ovációjára. Kedves jelenéség volt O l á h Juliska Lazsák Zsuzsa szerepében, ki hűen adta a megcsalatott szerepét. K o m á r o m i Jolánka, Király Pista huga kedvesen játszott. Ifj. U g r a y Albert jó plébános volt. A többi szereplők is kifogástalanul játszottak s nagyban hozzá járultak a darab sikeréhez.

Az anyagi sikerrel — miután a bevételi és kiadási kimutatást még nem kaptuk meg — ezuttal nem szóhatunk.

NYILTTÉR.

(E rovarban közölték nem vállal felelőséget a Szerk.)

NYILATKOZAT.

Alig van hét, hogy a csanyi dohánytermelők a pénzügyörökkel esete patéba ne keverednének, melyekről a közönség a mendemondák után legtöbb-ször tévesen értesül. Midőn pedig az alábbiakat e helyen közlöm, teszem ezt oly czélből, hogy a közönség a valóságnak megfelelően értesüljön arról az esetről, melyet a csanyi pénzügyőri szakasz a termelőkkel megselekedni elég vakmerő. Ugyanis a múlt hó 28-án elszóltottak lakásomról, mely időben nálam a pénzügyörök házkutatást tartottak s mint állítják, ez alkalommal — noha a hatósági kiküldött ezt nem bizonyítja — két csomó „szűz” dohányt találtak lakásomon.

En, ki teljes tudatában vagyok annak, hogy házamnál semmiféle dohány ez időben nem volt, nem akartam a pénzügyőség által rám kirótt bírságot lefizetni, a miért a pénzügyörök a hivatalos helyiségükben tetteleg bántalmaztak. Hogy pedig a tetteleg bántalmazást megtoroljam, nem késtem feljelentéssel élni a büntető bírósághoz.

Az ily és ehhez hasonló eljárások kifolyásaként tekintendők az oly epizódok, melyek Csany községben a pénzügyörökkel gyakorta lejátszódnak; az elmúlt heti skénát emlitem csak fel, mikor a csanyi pénzügyőri szakasz egyik „jeles” tagja, hallván a neki intézett megjegyzéseket, kardot rántott. Mikor azonban látta, hogy az öt éves megjegyzésekkel fogadó csoport nem tágit, hát eldobta a kardot s ő retirált meg; futott, mint egy nyul, a nélkül, hogy valaki bántalmazta volna.

Csany, 1898. február hó 1.

Ifj. Vincze József dohánytermelő.

Alapított 1863-ban.

Sajátgyártmányu világhírű kézi HARMONIKÁK

kaphatók

FRIMMEL N. JÁNOSNÁL

BÉCS, VII. 3. Kaiserstrasse 47. sz.

Nagy raktár:

mindenféle hangszerekben ugymint: Hegedűk, cziterák, flóták, okarinák, száj harmonikák, madárverklék stb. Felülmulhatlan svájci acél zeneautomaták, zenélő albumok acélból

Arjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálunk.

Fekete

piros és lila író tinták. Piros és kék másoló és stambil tinták. Virágpapírok, minden színben. Író tollak, valódi angol levélpapírok dobozokban. Itató papírok. Szűrő papírok. Copir papírok. Rajzpapírok. Színes papírok. Az összes hazai kiadók által az 1898. évre kiadott naptárak. Fali, salon, tömb és előjegyzési naptárak nagy választékban. Iskolakönyvek, Ima és énekes könyvek, regények folyóiratok, hírlapok pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett jutányos áron kaphatók SZILBER JÁNOS könyvkereskedésében.

Alapítva

1878

Cs. és kir. osztrák magyar és belga kir. szabadalom!

Kitüntette Brüsszel 1893. aranyéremmel és díszokmánnyal

Keleti-féle s érvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekintélyesebb ezen nemből, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi s érvkötők hátrányait.

Keleti-féle gummi-s érvkötő idomítható pelottával, szarvasbőrvédővel és biztonsági övvel.

Arak: egyoldalú 6 ft

Arak: kétoldalú 12 ft

Készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer) otthopádisi fűzők, haskötők, görcsérhátsnyák és mindenféle gummiárak.

Megrende'éseket pontosan és diszkrétén eszközöl

KELETI J.

orvosi-, sebészeti, mű- és kötszer gyáros

BUDAPESTEN. V. Korona-

herceg-utca 17.

Sebészeti műszergyár: IV., ROSTÉLY-UTCZA 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eugen herceg szobor sorsjegyek

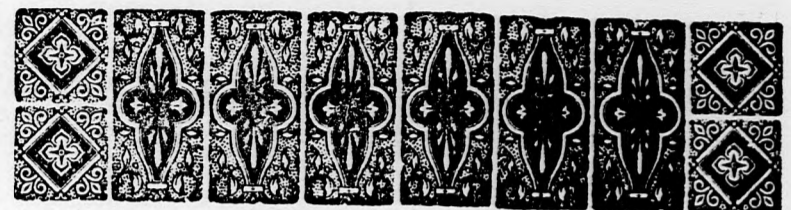
Huzás már

Pénteken.

Főnyeremény

75.000 korona érték

Sorsjegyeket 50 krjával ajánl: ENGEL ZS. és TÁRSA CSONGRÁD.

A bélyegtörvény 209. §. 2. p. al. bélyegmentes.

A legjobb és legolcsóbb sorsjegy.

A Tisza Kálmán, br. Bánffy Dezső, gr. Tisza Lajos, br. Vay Béla, és gr. De-genfeld József urak védnöksége alatt kibocsátott

Kolozsvári

szeretetház

sorsjegye,

mely áll 4 főnyereményből 57.000 korona értékben, továbbá

3996 nyereményből 103.000 korona értékben, összesen

4000 nyereményből 160.000 korona értékben.

A legkisebb nyeremény mind a két huzásnál 10 korona.

I. huzás 1898 február hó 10-én.

II. huzás 1898 április hó 10-én.

Mind a két huzásra ésvényes sorsjegy ára csak 2 korona.

Kaphatók:

a rendező bizottságnál Kolozsvártt továbbá minden sorsjegyelárusító helyen.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-FÉLE

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

FÜSZER- és VASKERESKEDÉSEKBEK kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner nével jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.